

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2514 (คำพ่อสอน, 2514) ที่ว่า “การให้การศึกษาแก่เด็กต้องเริ่มตั้งแต่เกิดขั้นต้นก็ต้องสอนให้รู้จักอวัยวะและประสาทส่วนต่าง ๆ ต้องคอยควบคุมฝึกหัดจนสามารถใช้อวัยวะและประสาทส่วนนั้น ๆ ทำกิจวัตรทั้งปวงของตนเองได้เมื่อสามารถทำกิจวัตรของตัวเองได้แล้วถัดมาก็ต้องสอนให้รู้จักทำการต่าง ๆ ให้รู้จักแสวงหาสิ่งต่าง ๆ ตามที่ต้องการให้ได้มากขึ้นเพื่อทำให้ชีวิตมีความสุขมีความสบายการให้การศึกษาขั้นนี้ ได้แก่ การฝึกกายให้มีความคล่องแคล่วชำนาญและสามารถในการปฏิบัติ ประกอบกับการสอนวิชาความรู้ต่าง ๆ อันเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพเลี้ยงตัว การให้การศึกษาอีกขั้นหนึ่งคือการสอนและฝึกฝนให้เรียนรู้วิทยาการที่ก้าวหน้าขึ้นไปพร้อมทั้งการฝึกฝนให้รู้จักใช้เหตุผลสติปัญญาและหาหลักการของชีวิตเพื่อให้สามารถสร้างสรรค์ความเจริญงอกงามทั้งทางกายและทางความคิด” และจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานแก่นักเรียนโรงเรียนจิตรลดาเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2511 (ประวัติโรงเรียน, 2511) ที่ว่า “การศึกษาของเด็กโดยเฉพาะอย่างยิ่งการประถมศึกษาถือว่าอยู่ในขั้นสำคัญ และจำเป็นสำหรับเด็กทุกคน ด้วยเหตุนี้จึงมีพระราชบัญญัติประถมศึกษาขึ้นเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสเล่าเรียนตามหลักสูตรที่วางไว้ แต่ทั้งนี้ย่อมต้องอาศัยความรู้ความสามารถของครูที่เอาใจใส่พยายามอบรมบ่มนิสัยให้เด็กมีความรู้มีศีลธรรมเพื่อให้เป็นพลเมืองดีของชาติต่อไปภายหน้าด้วย” และจากพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชที่พระราชทานแก่คณะครูและนักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัล วันที่ 11 กรกฎาคม 2522 (คำพ่อสอน, 2522) ที่ว่า “การศึกษาที่ดีด้านวิชาการเป็นทั้งรากฐานและปัจจัยสำหรับการสร้างสรรค์แต่การที่จะนำเอาวิชาการมาสร้างสรรค์ให้สำเร็จได้นั้นจำเป็นที่สุดที่จะต้องอาศัยการศึกษาที่ดีด้านอื่น ๆ เข้าประกอบอุดหนุนด้วย การศึกษาด้านอื่น ๆ นั้นหมายถึงการศึกษาบรมทุก ๆ อย่างทั้งทางความคิดจิตใจและความประพฤติปฏิบัติ อันเป็นตัวสำคัญในการฝึกฝนขัดเกลาให้บุคคลมีความคิดความฉลาดหนักแน่นใน

เหตุผลและความสุจริตละเอียด รอบคอบ รู้จักรับผิดชอบ รู้จักตัดสินใจตามทางที่ถูกต้องเป็นธรรม และสำคัญอย่างยิ่งก็คือมีความขยันหมั่นเพียร อุตสาหะขวนขวาย ที่จะลงมือทำการทุกอย่างไม่ว่าเล็ก ใหญ่ ยากด้วยตนเอง ดังนั้น ผู้ทำหน้าที่ให้การศึกษาจึงต้องสำนึกตระหนักรู้เสมอที่จะต้องให้ การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนให้ครบถ้วนทุก ๆ ด้าน ไม่ปล่อยให้ขาดตกบกพร่อง นักเรียนทั้งหลายก็ต้อง เข้าใจว่า การที่ต่อสู้หาเล่าเรียนด้วยความหมั่นขยันมาโดยตลอดนั้นเท่ากับแต่ละคนได้ฝึกฝนความ ขยันหมั่นเพียร เพื่อสร้างความเจริญและความสำเร็จของชีวิตไว้ส่วนหนึ่งแล้ว”

จากพระราชดำรัสเกี่ยวกับการศึกษาที่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานให้แก่พสกนิกรชาวไทยในวาระต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าพระองค์ทรงให้ความสำคัญต่อ การศึกษาของปวงชนชาวไทย ซึ่งควรจะให้การศึกษากันตั้งแต่ยังเด็กและให้ความสำคัญต่อการจัด การศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานที่ดีแก่ประชาชนของชาติในอนาคตและพัฒนาให้ประชาชนเป็นบุคคลที่มี ความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ อย่างสมบูรณ์ รู้จักใช้วิชาการไปสร้างความเจริญให้แก่ส่วนตัว และส่วนรวมในแนวทางที่ถูกต้องและเป็นธรรม

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 หมวด 5 การบริหาร และการจัดการการศึกษา ในส่วนที่ 3 หน้า 13 ซึ่งเกี่ยวกับ การบริหารและ การจัดการศึกษาของเอกชนได้กล่าวไว้ในมาตรา 43 ถึงมาตรา 46 ดังนี้ (สำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ, 2542.)

มาตรา 43 การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระโดยมีการ กำกับ ติดตามการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การ ประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ

มาตรา 44 ให้สถานศึกษาเอกชนตามมาตรา 18 (2) เป็นนิติบุคคล และมีคณะกรรมการ บริหารประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กร ชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ สรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 45 ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา ตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ของเอกชนในด้านการศึกษา การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของรัฐของเขตพื้นที่ การศึกษาหรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของ เอกชนโดยให้รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษาหรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับฟังความคิดเห็นของเอกชนและประชาชนประกอบการพิจารณาด้วย

ให้สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปริญญาดำเนินการได้ โดยอิสระสามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเองมีความคล่องตัวมีประสิทธิภาพทางวิชาการและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา 46 รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือ การยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาแก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ที่ได้แสดงไว้นั้นจะเห็นได้ว่ารัฐบาลมีความตั้งใจให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

นโยบายการศึกษา ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ศ. ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน ซึ่งเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2549 ได้ให้นโยบายไว้ 6 ข้อ ซึ่งกล่าวไว้ในข้อที่ 5 เกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนภาคเอกชนและท้องถิ่น 3 มาตรการ (สำนักคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2549, หน้า 1-2)

มาตรการที่ 1. ปรับปรุงโครงสร้างบทบาทและภาระหน้าที่ของสมาคมผู้ปกครองและครูและคณะกรรมการสถานศึกษาและเขตพื้นที่ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียทางการศึกษาได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบกว้างขวางขึ้น

มาตรการที่ 2. ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาของเอกชนทุกระดับและประเภทให้สามารถจัดการศึกษาได้ตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมุ่งให้เป็นอิสระคล่องตัวและไม่เลือกปฏิบัติ

มาตรการที่ 3. ส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมรับผิดชอบการจัดการศึกษาร่วมกับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาทุกระดับโดยเน้นการร่วมคิดร่วมทำและร่วมรับผิดชอบ

จากนโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาดังกล่าว ได้น้อมนำพระราชดำรัสขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติในเรื่องการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาและการสนับสนุนการจัดการศึกษาภาคเอกชนมาเป็นนโยบายในการจัดการศึกษาเอกชนของกระทรวงศึกษาธิการ

มติคณะรัฐมนตรีเรื่องนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, ออนไลน์) ได้มีมติในเรื่องการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ในด้านยุทธศาสตร์ได้กล่าวไว้ในมาตรการที่ 10 มาตรการที่ 11 และมาตรการด้านค่าใช้จ่าย คือ

มาตรการที่ 10 รัฐจัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดหลักผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทั้งนี้จะมี
มุ่งปฏิรูป 4 ด้าน คือ 1) หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน 2) ครูและบุคลากรทางการศึกษา 3)
การบริหารจัดการ 4) การประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา

มาตรการที่ 11 ค่าใช้จ่ายการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ที่รัฐไม่เก็บจากผู้เรียนประกอบด้วย
ค่าใช้จ่ายพื้นฐานหมายถึงค่าเล่าเรียนและค่าอุปกรณ์การเรียนซึ่งรัฐจัดสรรให้กับผู้เรียนทุกคนและ
ค่าใช้จ่ายพิเศษหมายถึงค่านั่งส้วม ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารเสริม (นม) ค่าพาหนะ ค่าเครื่องแบบ
และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งรัฐจัดสรรให้กับกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษสืบเนื่องจากปัจจัยทางด้าน
เศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้โดยให้คงสัดส่วนค่าใช้จ่ายพิเศษในสัดส่วนที่ไม่สูงกว่าที่รัฐจัดสรรให้
ในปัจจุบัน

มาตรการด้านค่าใช้จ่าย รัฐกำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาขั้น
พื้นฐาน ตามความสามารถทางเศรษฐกิจของรัฐกล่าวคือ ในสถานศึกษาของรัฐมีการจัดสรรงบ
ลงทุนงบดำเนินการและชดเชยส่วนที่เป็นค่าเล่าเรียนที่สถานศึกษาเคยเรียกเก็บจากผู้เรียนใน
สถานศึกษาเอกชนรัฐจัดสรรงบประมาณเฉพาะส่วนที่เป็นค่าเล่าเรียนในอัตราที่เท่ากันกับผู้เรียนใน
สถานศึกษาของรัฐเว้นแต่การจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสรัฐจะรับผิดชอบค่าใช้จ่าย
อื่น ๆ เพิ่มเติมตามความเหมาะสม

จากพระราชดำรัสขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งพระองค์ทรงเล็งเห็น
ความสำคัญของการศึกษาของประชาชนว่าจะต้องให้การศึกษาแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงตั้งแต่ยังเล็ก
โดยเฉพาะการสร้างพื้นฐานที่ดีในด้านการศึกษาและจากพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.
2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ซึ่งเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน กล่าวไว้
ในมาตรา 43 ถึง มาตรา 46 ได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของรัฐบาลและการจัดการศึกษา
ของเอกชนโดยเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและจัดการศึกษาและพยายามจะ
ส่งเสริมการจัดการศึกษาของภาคเอกชนในด้านต่าง ๆ นโยบายของรัฐบาลโดยรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการ ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสอ้าน ก็ได้ได้นำเอาพระราชดำรัสของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระราชบัญญัติการศึกษาดังกล่าว ในเรื่องการขยายโอกาสทาง
การศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนให้กว้างขวางและทั่วถึงมาเป็นนโยบายโดยจัดการศึกษาขั้น
พื้นฐาน 12 ปีโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งให้รัฐบาลเพิ่มเงินอุดหนุนรายหัวให้เพียงพอจากนโยบาย
ดังกล่าวจึงมีความสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีเรื่องนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีเมื่อ
วันที่ 16 มีนาคม 2542

จากการสนับสนุนโรงเรียนตามมติคณะรัฐมนตรีเรื่องนโยบายการจัดการศึกษาขั้น
พื้นฐานดังกล่าวในด้านมาตรการค่าใช้จ่าย ในปัจจุบันซึ่งรัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้เท่าเทียมกัน

โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยต่อคนตามจำนวนนักเรียน ทำให้โรงเรียนที่มีนักเรียนมากมีรายรับมากและศักยภาพสูงในการบริหารงานโรงเรียน จูงใจให้มิ้นนักเรียนเข้าเรียนเป็นจำนวนมากยิ่งขึ้นและการสนับสนุนของผู้ปกครองจำนวนมากทำให้โรงเรียนสามารถพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ได้มากยิ่งขึ้น ส่วนโรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยงบประมาณที่ได้จากรัฐบาลก็น้อยตามจำนวนนักเรียน ในปัจจุบันผู้ปกครองเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการตัดสินใจในเลือกสถานที่ศึกษาให้กับนักเรียน จึงถือได้ว่าการสนับสนุนของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนจากการศึกษาในเบื้องต้นก็พบว่าในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 มีโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานรวม 171 แห่ง มีโรงเรียนเอกชน 15 แห่งและเป็นโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน 13 แห่ง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของเอกชนเหล่านั้นยังมีจำนวนน้อยกว่าโรงเรียนของรัฐบาล ในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในปัจจุบัน ทั้งโรงเรียนของรัฐบาลและโรงเรียนของเอกชนมีการจัดการกันหลายรูปแบบ ซึ่งพยายามให้ตรงตามความต้องการของผู้ปกครองส่วนใหญ่ จึงสมควรที่จะศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนว่ามีความคิดเห็นอย่างไรบ้างที่ทำให้ผู้ปกครองตัดสินใจมาสนับสนุนการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารงานโรงเรียนเอกชนจึงเป็นเรื่องที่ควร จะศึกษาและทำการวิจัยและก่อให้เกิดปัญหาการวิจัยดังต่อไปนี้

ปัญหาการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดปัญหาการวิจัยดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ในภาพรวมเป็นอย่างไร
2. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ตามสถานภาพส่วนตัวผู้ปกครองได้แก่ระดับการศึกษาจำแนกเป็นต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีขึ้นไป แตกต่างกันหรือไม่
3. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ตามสถานภาพส่วนตัวผู้ปกครองได้แก่ลักษณะอาชีพจำแนกเป็นอาชีพที่ได้รับเงินเดือนและอาชีพที่ไม่ได้รับเงินเดือน แตกต่างกันหรือไม่
4. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ตามสถานภาพส่วนตัวของผู้ปกครองได้แก่รายได้จำแนกเป็น ต่ำกว่า 15,000 บาทต่อเดือนและ15,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป แตกต่างกันหรือไม่

5. ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงาน โรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 มีอะไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงาน โรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ในภาพรวม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงาน โรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ตามสถานภาพส่วนตัวของผู้ปกครอง ได้แก่ ระดับการศึกษาจำแนกเป็นต่ำกว่าปริญญาตรีและระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงาน โรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ตามสถานภาพส่วนตัวของผู้ปกครอง ได้แก่ ลักษณะอาชีพจำแนกเป็นอาชีพที่ได้รับเงินเดือนและอาชีพที่ไม่ได้รับเงินเดือน
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงาน โรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ตามสถานภาพส่วนตัวของผู้ปกครอง ได้แก่ รายได้จำแนกเป็นต่ำกว่า 15,000 บาทต่อเดือนและ 15,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป
5. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงาน โรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1

สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานของการวิจัยดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงาน โรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงาน โรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ตามสถานภาพส่วนตัวของผู้ปกครอง ได้แก่ ระดับการศึกษา จำแนกเป็นต่ำกว่าปริญญาตรีและระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ตามสถานภาพส่วนตัวของผู้ปกครองได้แก่ ลักษณะอาชีพจำแนกเป็นอาชีพที่ได้รับเงินเดือนและอาชีพที่ไม่ได้รับเงินเดือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ตามสถานภาพส่วนตัวของผู้ปกครองได้แก่รายได้จำแนกเป็นต่ำกว่า 15,000 บาทต่อเดือนและ 15,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ปัญหาและข้อเสนอแนะ สามารถนำไปใช้ในการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ได้

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ประจำปีการศึกษา 2551 สังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจำนวน 13 โรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 6,639 คน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

1.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในขั้นต้น ใช้วิธีการกำหนดโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970, p. 607-610) ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร ซึ่งเป็นผู้ปกครองนักเรียนจากโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ประจำปีการศึกษา 2551 จำนวน 13 โรงเรียน โดยมีผู้ปกครองจำนวน 6,639 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในขั้นต้นจำนวน 364 คน

1.2 ผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญแก่ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กและขนาดใหญ่เท่ากัน จึงกำหนดการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โรงเรียนละ 40 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 520 คน ซึ่งสูงกว่าตารางการสุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, p. 607-610) และยอมรับได้

2. ขอบเขตด้านเนื้อหาและตัวแปรที่ศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ แนวทางการบริหารงานโรงเรียน ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 จากราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก 19 สิงหาคม 2542 ได้กล่าวไว้ในหมวดที่ 5 หน้า 11 การบริหารและการจัดการ

การศึกษาในส่วนที่ 1 การบริหารและการจัดการการศึกษาของรัฐ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในส่วนที่ 3 ซึ่งเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาเอกชน ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 2545 เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก ราชกิจจานุเบกษา 19 สิงหาคม 2542 หน้า 13 (สำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

มาตรา 43 การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ

จากแนวทางที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ในมาตรา 39 ซึ่งได้ระบุไว้ว่า “ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป” และ “ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” ส่วนมาตรา 43 เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน ได้ระบุไว้ว่า “การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ” จากแนวทางดังกล่าว ข้างต้นการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนจึงควรจะเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับการบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-64) ได้วางขอบข่ายภารกิจการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

- การบริหารด้านงานวิชาการ
- การบริหารด้านงานงบประมาณ
- การบริหารด้านงานบุคคล
- การบริหารด้านงานทั่วไป

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น หรือ ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ สถานภาพส่วนตัวของผู้ปกครองจำแนกได้ดังนี้

1. ระดับการศึกษาจำแนกเป็น

1.1 คำกว่าปริญญาตรี

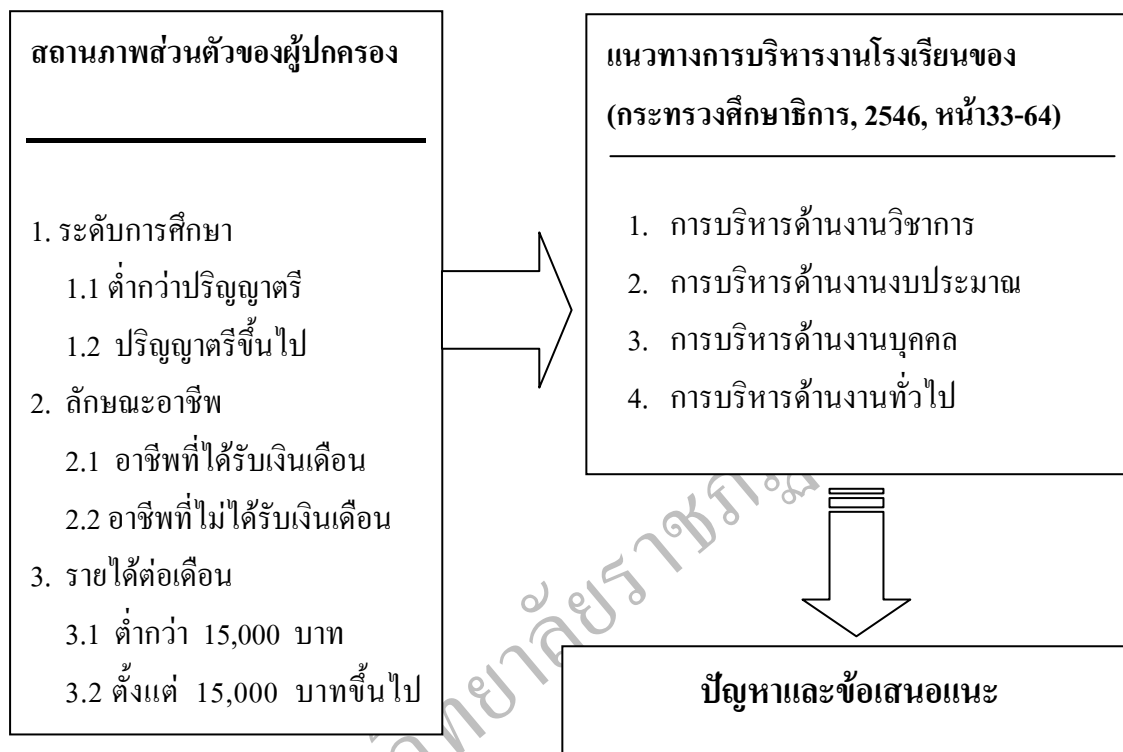
- 1.2 ปริญญาตรีขึ้นไป
2. ลักษณะอาชีพจำแนกเป็น
  - 2.1 อาชีพที่ได้รับเงินเดือน
  - 2.2 อาชีพที่ไม่ได้รับเงินเดือน
3. รายได้ต่อเดือนจำแนกเป็น
  - 3.1 ต่ำกว่า 15,000 บาท
  - 3.2 ตั้งแต่ 15,000 บาทขึ้นไป

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ขอบข่ายภารกิจการบริหารการจัดการ การศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้แบ่งภารกิจการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียน ออกเป็น 4 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-64) คือ

- การบริหารด้านงานวิชาการ
- การบริหารด้านงานงบประมาณ
- การบริหารด้านงานบุคคล
- การบริหารด้านงานทั่วไป

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

จากการได้ศึกษาถึงหลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันดังนี้

โรงเรียนประถมศึกษาเอกชน หมายถึง สถานศึกษาที่ดำเนินการโดยเอกชนเปิดสอนระดับประถมศึกษาโดยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1

ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บิดา มารดา หรือ ผู้ทำหน้าที่ดูแลเอาใจใส่ให้การศึกษาของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1

สถานภาพส่วนตัวของผู้ปกครอง หมายถึง ระดับการศึกษา ลักษณะอาชีพและรายได้ ต่อเดือนของผู้ปกครองหรือบุคคลที่ทำหน้าที่ดูแลหรือเลี้ยงดูหรือให้การอุปการะค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการเล่าเรียนจำแนกได้ดังนี้

1. ระดับการศึกษาหมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครองแบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่

1.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี หมายถึง คุณวุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครองที่มีการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าอนุปริญญา

1.2 ปริญญาตรีขึ้นไป หมายถึง คุณวุฒิการศึกษาของผู้ปกครองที่มีการศึกษาน้อยตั้งแต่ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าปริญญาตรีขึ้นไป

2. ลักษณะอาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง การประกอบอาชีพของผู้ปกครองอันได้มาซึ่งรายได้ในการดำรงชีพ ซึ่งอาชีพแต่ละอาชีพมีความหลากหลายและแตกต่างกันในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงได้แบ่งลักษณะอาชีพของผู้ปกครองออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.1 อาชีพที่ได้รับเงินเดือน หมายถึง ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการหรือทำงานประจำที่มีรายได้เป็นประจำทุกเดือน

2.2 อาชีพที่ไม่ได้รับเงินเดือน หมายถึง ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพที่มีรายได้ไม่ประจำ ซึ่งรายได้จะขึ้นอยู่กับงาน เช่น งานค้าขาย งานรับเหมา งานวิชาชีพอิสระหรือมีธุรกิจเป็นของตนเอง

3. รายได้ผู้ปกครอง หมายถึง รายได้ของครอบครัวรวมกันหรือบุคคลที่ทำหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูและรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักเรียนซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ระดับได้แก่

3.1 ต่ำกว่า 15,000 บาท หมายถึง รายได้ของครอบครัวรวมกันต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท

3.2 ตั้งแต่ 15,000 บาทขึ้นไป หมายถึง รายได้ของครอบครัวรวมกันต่อเดือนตั้งแต่ 15,000 บาทหรือสูงกว่า 15,000 บาทขึ้นไป

ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารโรงเรียน หมายถึง ความรู้สึก ความคิดและความเชื่อของผู้ปกครองที่แสดงออกต่อการบริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริหารงานภายในโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน คือ

1. การบริหารด้านงานวิชาการ
2. การบริหารด้านงานงบประมาณ
3. การบริหารด้านงานบุคคล
4. การบริหารด้านงานทั่วไป

การบริหารงานโรงเรียนเอกชน หมายถึง แนวทางการบริหารงานโรงเรียนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้แบ่งภารกิจการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียน ออกเป็น 4 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33 - 64) คือ

1. การบริหารงานด้านวิชาการ หมายถึง ขอบข่ายของงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้กับผู้เรียนทางด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา จึงกล่าวได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาโดยเฉพาะเกี่ยวกับกิจกรรมที่พัฒนาการเรียนการสอนเพื่อใช้พัฒนาผู้เรียนและเป็นเครื่องชี้วัดที่สำคัญถึงความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารจึงควรมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัยได้มาตรฐานรวมทั้งใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่ทันสมัยและสามารถเกิดความคิดในการพัฒนาความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและช่วยส่งเสริมการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างมีคุณภาพและเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตและการทำงานร่วมกับสังคมอย่างยั่งยืน

2. การบริหารด้านงานงบประมาณ หมายถึง ขอบข่ายของงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้กับผู้เรียนทางด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ จึงกล่าวได้ว่า การบริหารงานงบประมาณมีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานการเงินโดยใช้งบประมาณ เพื่อใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการควบคุมการดำเนินงานในสถานศึกษาและควบคุมผลการดำเนินงาน และการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละงบประมาณรวมทั้งจัดหาแหล่งรายได้มาใช้ในการบริหารจัดการในสถานศึกษาซึ่งจะต้องมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้โดยยึดหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาและส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียนทำให้สถานศึกษามีศักยภาพในการบริหารงานโรงเรียน

3. การบริหารงานบุคคล หมายถึง ขอบข่ายของงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสถานศึกษาให้กับผู้เรียนทางด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงาน การกำหนดระเบียบวินัยและการรักษาวินัย และการให้ออกจากงานจึงกล่าวได้ว่า การบริหารงานบุคคล เป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการ บุคลากรในสถานศึกษาซึ่งจะต้องให้ความสำคัญตั้งแต่การสรรหาคนดีมีความสามารถและบรรจุ แต่งตั้งให้แต่ละคนมีความเหมาะสมกับงานรวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ อย่างสม่ำเสมอโดยมุ่งให้เกิดความรักและความผูกพันต่อสถานศึกษาในระยะยาวโดยทำงานร่วมกัน อยู่ภายใต้ระเบียบวินัยที่ถูกต้องเหมาะสมและมีความชัดเจนและมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมมือกันในการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถ

4. การบริหารงานทั่วไป หมายถึง ขอบข่ายของงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสถานศึกษาให้กับผู้เรียนทางด้านการดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานและพัฒนาเครือข่าย การศึกษา การจัดระบบบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุน ด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การ จัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบนอก ระบบและตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การ ประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของ บุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาการประสานราชการกับเขต พื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน งานบริการสาธารณะ งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น จึงกล่าวได้ว่า การบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่ช่วยส่งเสริมและ ประสานงานอื่น ๆ ในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารงานทั่วไปจะ เชื่อมโยงงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา เพื่อให้กิจกรรมโดยรวมในสถานศึกษาดำเนินการ ได้อย่างสมบูรณ์ การบริหารงานทั่วไปยังเกี่ยวข้องถึงการประสานงานร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนา ท้องถิ่น และระดมทรัพยากรในท้องถิ่นมาช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้วิจัยคาดว่าจะได้รับประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน ประถมศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ในภาพรวม

2. ทำให้สามารถเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ตามสถานภาพส่วนตัวของผู้ปกครองได้แก่ ระดับการศึกษา จำแนกเป็นต่ำกว่าปริญญาตรีและระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป

3. ทำให้สามารถเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ตามสถานภาพส่วนตัวของผู้ปกครองได้แก่ ลักษณะอาชีพ จำแนกเป็นอาชีพที่ได้รับเงินเดือนและอาชีพที่ไม่ได้รับเงินเดือน

4. ทำให้สามารถเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ตามสถานภาพส่วนตัวผู้ปกครองได้แก่รายได้จำแนกเป็นต่ำกว่า 15,000 บาทต่อเดือนและ 15,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป

5. ทำให้ทราบปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1

6. สามารถนำผลการศึกษาวิจัยที่ได้ไปใช้ในการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 ได้

7. สามารถนำผลการศึกษาวิจัยที่ได้ค้นพบไปใช้ขยายผลในการวิจัยต่อไป